

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra helyben	1 "
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadhatunk k. el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott gármond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos (Wollzeile 22), Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyiltéri czikkok

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A
„KELET”
politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legczélszerűbben postai utalvánnyal, kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala

Budapest, mártius 20.

(A.) Azon alkudozások, melyek nem rég Bécsben a bankkérdésre vonatkozólag folytak, irányadó körünket körül-belől teljesen meggyőzték arról, hogy az alkudozások utja nem egyhamar fog Magyarországra érkeinek megfelelő egyezményre vezetni. Az alkudozó felek helyzete annyira egyenlőtlen volt, hogy a bankkérdés békés megoldását igen valószínűtlenné tette. Mint 1861-ben, midőn politikai önállóságunk visszaszerzéséről volt szó, a mi kezünkben csak a jog s azon erős elszántság van, hogy jogunkat semmi pressiónak áldozatul oda nem vetjük. Miénk a jog, de a hatalom a bécsi pénzügyvilág kezében van s minthogy e pénzügyvilág vezetői orránál fogva az osztrák közvéleményt, minthogy csaknem az egész és igen befolyásos sajtó az ő zsoldjában áll, az osztrák pénzügyminiszter, ki remeg a bankárok hatalmától s velők szakítani sohasem mer, egészen az ő ügyökkel azonosította magát s a magyar kormány mindazon ajánlatát, mely pénzügyi nyainkat Bécs zsarnoki uralma alól felszabadítani képes lehetne, következetesen visszautasítja. Kormányunk állítja, hogy a bajon segíteni kell és pedig avval hogy Magyarországnak olyan eszköz adassék kezébe, mely a majdan tovább folytatandó alkudozásban eszközül használható az osztrákok ellen, végzakítás esetén pedig a magyar pénzpiac hitelszükségletének segélyére siethet.

A
„KELET” TÁRCZÁJA.

A tavasz egyik hirnöke.

Gr. Lázár Kálmántól).

Pár héttel az első pacsirta megszólalása után megjelenik a tavasz egyik nevezetes hirdetője, a gólya. Jöttének híre a kistestű falu népe az uri lakból ép úgy, mint a földműves szerény hajlékából, és apraja-nagyja gyönyörködik a szép nagy fehér madarakban, a mint ott kóvályognak fenn magasan, az átlátszó kék űrben, mintha életet nyert hóféhér bárányfellegek volnának.

„Isten hozott, rég várt kedves gólya-madár! Jer és foglalj el ismét fészkeket!” s a falusi gazda elmerengve nézi, nézi a magasban keringő madarakat.

A gólya mintha megértene régi házigazdájá gondolatait.

Egy, két, három s még több pár kiválva a többi közül, szép csavarvonalokban ereszkedik alá, és alig néhány perc múlva mindenik pár ott ül régi fészken, a falusiak egyike- vagy másikának csütre tetején, magasan fölemelkedve, vizsgán körültekintve, ha vajjon otthonjában minden a régi rendben van-e? Aztán elkezd vigan kelepelni, a meleg, szívből fakadó „fogadj Isten” szintén oly melegen köszönve meg sajtóságos nyelvén.

*) Mutatvány szerző „A szabad természetből” című érdekes természetrajzi képeiből és vázlatából, melyről lapunk már emlékezett.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

E célból egy nagy pénzügyi intézet alapítása tervezett, melynek kettős hivatása lenne. Először is hitelével azt tanúsítaná, hogy Magyarország pénzügyi tekintetben még sincs kizárólag a bécsi piacra utalva s az osztrák bankkal való szakítás esetén a magyar közgazdasági életet az átmenet küzdelmeiben támogathatja. Másodszor pedig, ha éppen szükséges, önálló magyar jegybankká lenne átalakítható. Az új intézet alaptőkéje ötven millió ezüst forint, melyből azonban egyelőre csak 25 millió ezüst forint fog befizettetni. Az intézet egész jellemző névze a kormány magánbankja lenne, mely az állam pénzeit kezelné, a kincstárnak szükség esetén előlegeket adna, kamatozatlan pénztári jegyeket bocsátana ki, melyeket az állam minden pénztára kész pénz gyanánt elfogad s sokféle más előnyben részesülne, sőt szükség esetén bankjegyeket is bocsátana ki.

Nem tekintve az ilyen intézet általános előnyeit, mely például Poroszországban a nemzeti bank mellett is létezik, különösen ma fog az nagy szolgáltatásokat tehetni, midőn a legjobb pressionalis eszközül használhatjuk az osztrák pénzügyminiszterrel szemben, ki hatalmára támaszkodva, Magyarországnak legjogosabb kívánságait sem akarja teljesíteni azoknak engedni. Nekünk a hatalom elő hatalmat kell állítanunk s csak ha nem vagyunk többé az osztrák kegyelem morzsáira utalva, leszünk képesek ezt a bonyodalmas bankkérdést, mely Lónyay gróf 1867-ki hibái folytán öt év óta súlyos teherként nehezedik közgazdasági életünkre, olyképen megoldani, mely érdekeinkkel szhangzatban áll. A magyar pénzügyminiszter ez okból mindent megtőn, hogy a fentebb jelzett pénzügyi intézet létrehozatalát előmozdítsa. Minden megtörtént, amit e tekintetben tenni lehetett. Kerkapoly két előkelő bécsi s egy pesti intézettel formászerű szerződést kötött a Pesten felállítandó új intézet pénzügyi biztosítása érdekében; cautiót is kapott a szerződő bankoktól s általában jól ment minden, míg a dolog — midőn már annyira érett, hogy a törvényhozás elé terjesztessék — nyilvánosságra nem került. Ekkor neki rontott az egész bécsi hírlapsereg, az osztrák nemzeti bankfizetett közlönyei hazaáruolónak nyilvánították azon intézeteket, melyek e kérdésben Magyarországnak segédkezet nyújtani merészelték, sőt az osztrák pénzügyminiszter is pressiót alkalmazott az egyik intézet elnöke Hopfen ur ellen, ki egyszersmind az osztrák képviselőháznak is elnöke.

Ez az agitáció nem maradt hatástalanul s ma körülbelül úgy áll a dolog, hogy a két bécsi intézet inkább elhagyja veszni a cautiót, sem hogy az új pesti intézet alapításában részt vegyen. Ezen perfid szerződésszegés, — ha csakugyan bekövetkezik — mindenesetre hátráltatni fogja a terv kivitelét, de nem teendi semmivé azt. A terv életképes s ez idő szerint egyetlen eszköz arra, hogy a bécsi pénz-

világot megpuhítsuk s ha az osztrák nemzeti banknak sikerült a két bécsi intézetet a szerződéstől való ellátlásra bírni, jövőre elővigyázóbbaknak kell lennünk s oly intézetekkel szerződünk, melyek a bécsi uraktól nem egy könnyen ijedsek meg. Ezt annál inkább tehetjük, mert a kormánynak más oldalokról is többféle ajánlatot tettek, azért, ha ragaszkodik a tervhez, annak kivitele a váratlan incidens dacára sem fog leküzdhetetlen akadályokba ütközni. Mindenesetre ilyen vagy olyan módon gondoskodnunk kell arról, hogy ne védtelenül álljunk szemben Béccsel, hanem legyen oly eszközünk, melyet a végszükség esetén minden körülmény közt védelmünkre használhatunk.

Földadó reform és cataster.

III.

Az előbbi cikkünkben elmondott machinatio utján a helységi reclamatióval szemben szinte kétannyrá emelt tiszta jövedelmi tételek voltak felszámítva.

A helységenkénti felszólalások eredményezése és a kormány kívánatainak megfelelőleg teljesítése 1856. végén leküldetett egy Juraschek nevű bántól a Beirath nevezet alatt, ki különben azon jelzéssel jött Erdélybe, hogy a két magyar hon közt ellentétben álló tiszta jövedelmeket kiegyenlítse, azonban más tekintetben is kiakarta mutatni jó indulatját nyomorult hazánk iránt.

Bejövetele után megjárta a felügyelőségeket, megtekintette a kész munkálatokat. 1857-ben tavasz kezdetével pedig a kirendelt országos bizottmány nyal együtt, melynek elnöke b. Josika Lajos volt, és az illető felügyelők s biztosokkal megkísértette a kiegyenlítést, hol csakhamar a kegyességet szinlő póttnácsos ur kimutatta foga fehérét, intézkedésének nemcsak az országos bizottmány monddott ellene, de a segédül felvett felügyelők is felhíva látták magukat a nem correct eljárás ellen felszólalni.

Ez okból a kiegyenlítési kísérlet füstbe ment, és az egész bizottmány feloszlott. Ennélfogva a Beirath más módot tűzött ki arra, hogy a két ország közti tételek kiegyenlítése nek, t. i. hogy ben az országban is azokat emelje. Megindult az országban 20—30-ig való felügyelő és biztos által kísértetve, megjárta az ugynevezett basis községeket. Látni lehetett 10—12 szekeren utazó nagy karavánt az országuton, a helységekbe érkezve pedig 20—30 személyből álló kaputos urat lóháton a határokon nyargalászni. A Beirath megtekintette az ugynevezett minsterföldeket futólag, néhol a kapával hátul álló paraszt által

lepelésével nagyon jól ki tudja fejezni magát társai előtt, míg a nálával sokkal butább gémm egyhangu, rekedt krákogása a kelepelő gólyanyelvénél sokkal szegényebb.

(Folyt. köv.)

A bakteriák.

(Vége.)

(V—y) Az ókorban általánosnak el volt azon hit terjedve, hogy a kigyók és békák iszapból keletkeznek, melyet a nap költ ki; a hernyók pedig rothadt levelek, pondrók, beteg bélrészekből vagy romlott húsokból. Mai nap azonban minden gyermek tudja, hogy mindez csak a mesék körébe tartozik. Minden házi asszony tapasztalta, hogy a husban, semminemű férgek nem keletkezhetnek, ha azt, egy sodrony rácsozattal a legyek elől, melyek tojásaikat arra lerakni akarják — elzárva tartjuk. Megtanulta a porfinum penész sporákát, melyek a szállingó porral befőttes üvegeire szoktak leereszkedni — szorgalmas befőttes által távol tartani; tudja végre, hogy a trichinek és galandócok, nem származnak semmi egyébtől, mint olyan nyers vagy félig főtt sertés- és evésből, melyben ezen állatok már mutatkoztak.

A mezei gazdák sem hiszik ma már többé, hogy a gabonaüszög a levegő hirtelen kihűlése által származnék, hanem, hogy a leányom (Berberis L.) vagy valamely már elragályosított kalász pora az, mely a szétlő oda fura, az egészséges kalászt is megtölti; tudják továbbá, hogy ezt a buzától el lehet háritani, ha a vetőmagot rézgáliczoldatban megáztatjuk, mielőtt elvetetnők, minthogy a gáliczoldat az üszög sporáit megrontja.

egy-egy hantot felhanyatva, de mellőzte arról magának meggyőződést szerezni, ha vajon a kijelölt mintákkal egyeznek-e ugyanazon osztályban besorozott egyes részletek, hanem vágatva tovább szaguldott. Noha több helységekben az eddig egész közönnnyel néző birtokosi rendből választmányok jelentkeztek, melyek okadatolva adták fel helységük sérelmét és megterhelhetését, de mind ennek dacára tiszta jövedelmi leszállítás sehol sem eszközöltetett, a helyett a mint a földek alkotát tulbecslő póttnácsos akarátja szerint felemelések, a szomszédolt helységek közt az egyensulynak kiegyenlítése is ugy alkalmaztatott, miszerint nem az alantabb álló helységhez szabattott a szomszéd helység nagyobb tiszta jövedelme, hanem amazé emeltetett ennek kaptájára.

Hogy azonban láttassék valami intézkedés, a sérelmes birtokosok részére, az év végével minden felügyelőségben egybe hivatott az ugynevezett kreisberathung, melyben résztvevő 2—3 vidéki nagybirtokos is tulszárnyaltatva a felügyelő, és 5 járási biztosok által. A hivatalnokoknak köteleességekké tétetett saját, habár erőszakolt tételeik mellett szilárdul állani, e szerint könnyű volt a kisebb számból álló birtokosi rendet leszavazni. A besztercei felügyelő elég mérész volt mégis egy némely helységre nézt a tanácskozmány folytában árleszállítást hozni ajánlatba, mely lépés majdnem hivatal-vesztésbe került. Más helyeken port hánva a birtokosok szemébe, minden osztálynál ajánlatba hozták maguk az állami felszólalók, kikötve a felsőbb engedélyt, 10—10 kral a tételeket leszállíthatni, de ennek semmi foganatja nem lett, felsőbb határozatnál fogva, az előbbi, már kiigazítottak maradtak meg, és ezen tiszta jövedelmi, a kormány részére kedvezőleg rectificált tételek 1858. a biztosok által helységenként kihirdettettek.

1859-ki januárban megtartott Sebenben bécsi országtanácsos Mündel elnöksége alatt a döntő végleges parancs kormány több kerületi főnöke jelenlétében, hol is a Jurascheknek nyargalva megállított tételei szerint a catasteri ügy befejeztetett. Ezt követte 1861-ben az egyéni felszólalás, de ez által a tiszta jövedelmek mit sem változtathattak, csak annyit eszközölhetett a felszólaló, hogy reclamált parcellájá, ha méltányos volt, egyik osztályból másbatétetett, vagy a mívelési ág megváltozott, végre ha parcellájá vizmosás vagy suhadás által apadtott, az kiigazított, és mint termékeny lenni megszűnt.

Az olvasottakból megtetszik állításomnak igazsága, hogy az előbbi catasteri munkálatok alkalmával a testületek ugyan a lehe-

Azon állítás, mintha a bakteriák ősnemzés által jönének létre alaptalannak látszik; és többen bebizonyították, kik a bakteriák tanulmányozásával foglalkoztak, miszerint ezek ép oly kevéssé jöhetnek ősnemzés által létre, mint bár mily más lény. Mert ha húst vagy valamely más lényen tartalmu anyagot, — legyen az, az állat- vagy növényvilágból — egy gömbben megfőzünk, vagy csak 60°-ig hevítjük, nem sokára tapaszalni fogjuk, hogy a bakteriák, melyek benne voltak, mind egy szálíg meglettek; ha most kívülről az új csirák hozzájutását bármily módon meggátoljuk, akkor soha sem fognak maguk maguktól bakteriák képződni; egyetlen egy csira hozzájutása elegendő azonban arra, hogy a szaporodást és ezzel a rothadást előidézze. Ha a bakteriák rothadó anyagokból ősnemzés által keletkezének, ugy a rothadás a bakteriákat szükségképen meg kellene, hogy előzze; a kísérletek azonban az ellenkezőt mutatják, hogy t. i. a rothadás csak is a bakteriák fejlődésének következtében jó létre. A bakteriák a mennyire jelenleg tudjuk, mindig hasonlemű csirákból keletkeznek.

Ezen tények által megsemmisített azon rég táplált remény, hogy a bakteriák fejlődésében és ez által minden őseredetre nézve a kulcs valaha megtalálhatnánk. Ha csak egyetlen egy lény léteznék, mely alakatlan és életnélküli anyagból, magamagától ősnemzés által, válhatnék, ugy feltehetnők, hogy kezdetben az első teremtmények színtén ily módon keletkeztek. Annyi bizonyos, hogy az életnek a földön kezdete volt; de hogy az első eleven lények miként keletkeztek lényen, erről nincs tudomásunk; az élet, eddigi feltevések szerint hasonló a vesta szent tűzéhez, mely azáltal tartott fenn

tő pontossággal vétettek fel, ellenben a legfőbb és leglényegesebb intézkedést, t. i. a becs-
lést s annak alapján a föld tiszta jövedelmét,
nem a tényleges, sem pedig az illető közegek
tapasztalata és belátása után meritett adatok-
ból számították ki, hanem egy feisebb hatalom
vezette azt akarata szerint. Azért csekély vé-
lekedésem szerint meghagyatván, ha bár ideig-
lenesen is a jelenlegi testületek egy újabb
meghatározása a művelési ágaknak, újabb osz-
tályozás, és a birtokosoknak művelési alatti
földéből a valódi megmaradt tiszta jövedelme
legyen a kiszámítási alap. Az elsőre nézve:
a művelési ágak a régiekhez képest sokat
változtak, sőt változnak évenként főleg hava-
sok vidékeken, hol a haza egyéb részeitől el-
térő gazdálkodás divatozik, némely düllőkön
az ugynevezett nyugati, és művelés után több
évek által begyepesítő rendszere a részletek-
nek. Az osztályozásra nézt: Az előbbi cata-
stralis instructió szerint két osztályt csak is
egy holdat meghaladó részleten lehetett alkal-
mazni holott ki Erdélynek némely részében a
hápa-hupás és meredek oldalait látja, találhat
elég olysar parcellát, hol néha minden százalé-
pésre más alkatu talaj jön elő; meggyőződhe-
tik a figyelemmel vizsgáló, miszerint egy hold-
nál kissébb részleten két, sőt három osztályu
kerül elő. A tiszta jövedelem apadását mellőz-
ni akarván akkorban, a helység határokra az
alsóbb osztály felállításá, hol csak lehetséges
volt, mellőztetett s több efféle felsőbb intézke-
déssel küzdött nem csak a birtokos, de a becs-
lő hivatalnok is. E korlátozásoknak, azt his-
szem, határ fog szabni s a mennyire már a
törvényjavaslat után következtetni lehet, intéz-
kedés van téve, hogy okadatolatlan gátolások
ne akadályozzák a catastroli munkálatokat.

— Országgyűlés. Budapest, márt. 20. Az
adó törvényjavaslatokat ma bevégezte a képviselőház.
A bélyeg és illetékekről szóló törvényjavaslat hát-
ralévő szakaszai aránylag rövid idő alatt elvége-
ztettek, úgy, hogy a Duna gőzhajzási társulat meg-
adóztatásáról szóló törvényjavaslatot is tárgyalni
lehetett.

A bélyeg és illetékekről szóló törvényjavaslat-
nak azon szakasza keltett leghosszabb eszmecsé-
rét, mely az ingatlanok körüli joggyűlekekről szól. Szól-
tak e szakasz ellen Mátyás Nagy György, Horn Ede,
a szakasz mellett a pénzügyminiszter szólalt fel,
minek folytán azt a ház el is fogadta.

Az ülés végén Irányi Dániel határozati javas-
lata tárgyalattott a fényűzési adókat illetőleg, a
határozati javaslat a pénzügyminiszter módosítása
szerint elfogadtattott.

A baloldali kör márt. 20-iki értekezletén,
melyen a párt teljes számban jelelt meg, mindenek-
előtt Ghyeczy Kálmán szólott. Elmondta, hogy ő a je-
len országgyűlés elején tett nyilatkozatával, a meny-
nyiben ahhoz sem saját pártja nem járult, sem a
kormány nem közeledett, némileg elszigetelt állás-
pontot foglal el. Érzékenyen fejezi ki a párt iránti
háláját a személyéhez tanúsított ragaszkodásért, me-
lyet ezennel viszonzoz azzal, hogy a ma netalán ho-
zandó határozatnak magát alárendeli. A mi a párt
jövő taktikáját illeti, ajánlja a létező jogok leghatá-
rozottabb védelmét; a megszerzendőkre nézve pedig
oly modort, mely a létezőket ne veszélyeztesse. Szav-
vait szünni nem akaró éljenezés követte.

Utánna Tisza Kálmán tartott terjedelmes és
átgondolt beszédet, melyben először is hangsúlyozza,
hogy az új úszók, mindig a régin gyújtott meg.
Thomson Vilmos világhírű természetbúvár és
physikus, szellemes beszéde végén, melyet az angol
természetvizsgálók előtt tavaly nyáron Edinburgban
tartott, azon nézetét állította fel, hogy mivel az élet
a földön magamagától semmiesetre sem származhatott,
ugy egy más világi testtől kellett hogy a miénkre
átszálljon. Tudjuk, hogy a számtalan meteor kövek,
melyek a földre leestek, egykor önálló világtestek,
vagy legalább részei voltak egy olyanak; egyes
lelkővekben szent és szentártalmu vegyületet talál-
tak, mi nem mutat másra, mint azok szerves ere-
detére.

A bakteriák fejlődési története feljogosít ben-
nünket, hogy az életnek egy más eredetére is gondol-
junk. Tudjuk, hogy ezen végtelen könnyű tes-
tecskék az elpárolgásnál, az elpárolgó víz részec-
kéik által tovább vitetnek, a levegőben mint pa-
rányok ide s tova uszkálnak, s a porral ismét le-
szállanak, de azt is tudjuk, hogy a légrohamok
által véghetetlen pusztákban át barangolva rend-
kívül nagy magasságba is eljutnak. Megtörténhetik
gyakran, hogy ezen parányok a felszálló légrohamok
által néha oly magasra szállanak, hogy bolygónk
vona-e-ejéit egészen elvonva, a világkörbe jutnak;
egy ilyen világparány létele, különböző világrendi
elemelekből következettve, valószínű. A világter-
jén kívül hideg, kíséreltek azonban bebizonyították
hogy a bakteriák több óráig tartó 18° hidegnél sem
vesznek ki; a hideg által merevülőbe jutnak, de
mihelyt melegebben érzi magokat, újra felébrednek
s kedvező körülmények közt szaporodni kezdenek.

hogy a párt elvi kérdéseiről nincs és nem is lehet
szó. A taktikát illetőleg követendőnek tartja az ed-
digi modort, mely nem személyeket személyek elle-
nében, de elveket elvek ellen igyekszik érvényre jut-
tatni.

A pártnak nem állhat érdekében, hogy társul-
va bármely fractióval, buktasson kormányt csupán
személyes érdekből és keresse ez alkalmat egymást
követő válságok előidézésére, de igen is tennie kell
azt nagy elvi kérdésekben és azon esetben, ha elvei-
vel együtt remél kormányra jutni. Végül jelzé,
hogy a párt eljárásában ma sem engedékenyebb,
mint régebben volt, midőn a költségvetést civillis-
tát stb. megszavazta; de jövőben sem lesz az, mind-
annyiszor, ha a pártra s illetőleg annak elveire ab-
ból jó eredményt várhat. Így fog eljárni a bankkér-
ésben s más fontos törvényjavaslatokkal szemben.

Tisza szavait nagy lelkesedés követte. Szóltak
még Benický Gyula, Domahidy Ferencz, Mátyus,
Ugron, Csernatony, Horváth Elek, Jankovics mind-
annyian a párt egyetértését hangsúlyozva, melynek
életetése mellett az értekezlet lelkesült örömmel-
nitások között oszlott el.

Kerka-poly Károly pénzügyminiszter beszéde a képviselő- ház márt. 17 és 18-iki ülésén.

(Folytatás.)

Ezek után szóló Lónyay gr. tegnapi beszédére
tér át, mondván:

A t. képviselő ur (gr. Lónyay) azt találja,
hogy ezen, a reformot leginkább szükségű, törvény-
nél, azon tény mellett, hogy én már is ígéretet tet-
tem az iránt, hogy ezen reformra vonatkozó javas-
lataimat a legközelebbi ülésszakban előterjesztem:
helytelenség, inconveniens dolog ezen módosi-
tásokat már mostan elhatározni, még nagyobb incon-
venientiaival jár pedig ezt már most két esztendőre
tenni meg. Hisz ha várna addig a szükség is a ma-
ga fedezetével, míg az általam előterjesztett ja-
vaslat majd törvényerőre emelkedik és exequálhat-
lesz, nekem bizony semmi kifogásom sem lehetne el-
lene: igen de a szükség addig nem vár. A jövő sessió
talán novemberben veszi kezdetét és legszerencsésebb
esetben az 1874-ik évre lesz sikeresíthető azon tör-
vény. Itt pedig a 73-iki deficit fedezésének módjáról
van szó, tehát addig nem várhatunk. Hogy pedig
két évre kérjük meg szavazását, az épen az elővi-
gyázat és előgondoskodásának következménye: na-
gyon természetesen azon hallgatag kikötéssel, a
mely mindig áll, hogy a mennyiben a törvényhozás
időközben másképp nem intézkedik. De nemcsak
az idő ellen van főleg kifogása a t. képviselő unak,
mondván, hogy helytelen dolog így az adópótlékok
theoriáját és ugyszólván praxisát újra életbe léptet-
ni. Kiemeli, hogy ha valaki háza, földje és tőkéje
után már megadóztatott, helytelen attól személyes
kereseti adó c z i m é n még egy p ó t l é k o t is
követelni.

Nem akarok ezen thesis vitatásába bocsátkoz-
ni, hanem azt mégis kénytelen vagyok megjegyezni,
hogy azon expediensek elősorolása után, a melyeket
az irányban volt szives felhozni, hogy talán el lehe-
teft volna ennek szükségét távolítani, végre maga a
t. képviselő ur oda jött, hogy ha mégis mindaz a
mit ő elősorolt, ez idő szerint nem lett volna va-
lósítható, helyesebb és jobb lett volna az angol
„Income-Tax“ alakjára a megmaradó tiszta jöve-
delemre vetni pótdadót. Én nem állítom, hogy az nem
volna correctebb dolog, ha az adó alapjának kiku-
tatására és megállapítására elég időnk volna; de
miután itt az összes terhek lerovása után minden
egy személynek megmaradó tiszta hasznáról van
szó: ez lenne elárulandó. A képviselő ur maga is
érezte, hogy ez a rendelkezésünkre állónál többidő-
vel jár.

Hanem az mégis igaz, hogy ha azon formát
fogadnók is el, akkor is ott lennénk, hogy attól, a
ki már háza, földje és tőkéje után nyert jövedelmére
egyszer megadóztatott, még kívánnánk valamit. A
különbözet körülbelül abban concentrálja magát, —
mindig megengedéseivel annak, hogy itt az illetőnek
saját fogyasztása után megmaradó tiszta jövedel-
mére vettetének ki adó — hogy az lenne pótdadó, ez
pedig adópótlék és körülbelül ugyanazon bevéte-
leket és jövedelmeket illetné az egyik is, a
másik is.

Azután nem is olyan nagyon hallatlan dolog,
nem is olyan minden alap nélküli ez. Hogy a mi
törvényhozásunk ismeri, fenntartja, csak egy példával
akaram felvilágosítani. Megfizeti földének jövedelme
után adóját az is, a ki bérbeadja a maga földjét pl.
ha földjára esik egy frt, és ha van ezer holdja fi-
zet ezer frtot. Ha földjét kicapta bérbe, még bérleje
is fizet a bérlet összege után egyharmadát száza-
lékot. Miért? A keresetért. De ha nem adja ki bér-
be, akkor bár ez esetben sem kevesebb a földértéke
ez a bérbeadó elmarad, ha tehát maga gazdálkodik,
keresetadót nem fizet. Itt törvényhozásunknak egy
lappangó házaga van, melyet kitöltöttünk a bérbe-
adás esetében, de nem töltöttünk be annál, a ki
maga foglalkozik földjének művelésével.

Ez utóbbit fölmentettük a kereset adótól, míg
ha valaki bérbeadja földjét és maga bérel egy másik
földet: a kereseti adót mind a kettő megfizeti. Ez

nem logica, ez nem következetes keresztülvitele az
elvnek.

Nem a földadótól kérünk tehát valami személy-
kereseti adócímén, hanem kérünk a kezesetől, ké-
rünk attól a tőkéstől, a mely eddig még nem adóz-
tatott meg, mivel nem adatott bérbe, nem adatott
kölcsön, kérünk a személyes munkától és a többitől.
Hogy e tőke nagyobb a nagyobb birtoknál, az ta-
gadhatatlan. (Halljuk.)

Hogy nagyobb tőke után többet fizethet az il-
lető, azt nem lehet kétségbe vonni. Nem állítom én,
hogy ezen elv következetesen, helyesen van itt ke-
resztül vive, hanem igenis vitatom az alapeszme fen-
forgását, a melynek értékesítésére annak idejében
majd gondot kell fordítani.

(Foly. köv.)

BELFÖLD.

Zágon, márt. 15. 1873.

Egy igen öröndetes tudósítást írok ma e be-
ces lapok olvasó közönségének.

A zágoni értelemség egy nagy egyletté alakult
a végre, hogy mindent, a mi a zágoni összes lakos-
ságnak értemi, erkölcsi és vagyoni gyarapodását
előmozdítja, közös erővel és áldozatkészséggel egyleti
uton meginditsan, életbeléptessen, erőre segítsen.

Közvetlen s első teendői közé tette a követ-
kező jó czélú intézkedéseket:

a.) népiskolája könyvtárát egész népkönyv-
tárrá kiszélesítini.

b.) a takarékpénztárt a néppel megkedvel-
tetni.

c.) temetkezési egylet létesítése által a toro-
zást megszüntetni, s a temetési szertartást neme-
sebbé tenni.

d.) szegények házáat állítani.

e.) műkedvelői ének s szavalati osztályok ren-
dezése által az izlés nemesítésére befolyjni, s a mel-
lett jótékony czéljai kivihetésére alapot szerezni.

f.) mértékletességitársulatok által a vagyono-
sodásra munkálni.

g.) legszükségesebb gazdasági gépek szerzése
által a gazdasági szakismeretet terjesztetni, s ez
uton is a vagyoni gyarapodást előmozdítani.

Mind oly tervek, melyekre Isten segédelmét
kivánnunk önként jön.

Igen szép itt az, hogy sem vallási sem egyéb te-
kintet vissza nem tartja az egyesüléstől az értel-
mes embereket. Egy barátságos felhívásra szívesen
jövének első és utolsók, gazdagabbak és szegényeb-
bek, catholicusok és reformatusok, s örömmel nyuj-
ták kezöket a n e m e s c z é l u munka megke-
zésére.

A nő-egylet egyszerűbben s kevesebb sikert
ígérőleg kezdődött, — s mégis másfél éves életében
már igen sok jót és szépet tett. Mit nem vihet
véghez az a férfi-egylet kitűzött nemes irányu czél-
jai érdekében! Kitűnő, szép s minden tekintetben
erős iskolái Zágonnak már a talajt elkészítették. A
most kezdődő munka — ismerve a helyi körülmé-
nyeket — valóban a legszebb reményekre joga-
sít fel.

Szívünkben kívánjuk, hogy a mily kedves,
szívnek léleknek vigasztaló volt ezen egylet első
alakulása: olyan legyen annak egész élete, s hamar
lássá meg nagy czéljának megvalósulását t. i. Zágon
összes lakosságának értemi, erkölcsi és vagyoni te-
kintetben szembetűnő emelkedését!!! *)

Jó barát.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, márt. 22.

Tettünk már említést a francia terület felsza-
badítására vonatkozó német-francia szerződésről, je-
lezve egyszerűen röviden a hatást, melyet az szült
Franciaországban. Most a francia hivatalos lap e
közleményt hozza a szerződésre vonatkozólag: §

„A francia terület felszabadítására vonatkozó
szerződés, mint hosszas tárgyalások gyümölcse, ira-
tott ma márcz. 15-kén és pedig este alá Berlinben.
A kormány ohajtottá volna, hogy a nemzetgyűlés
szerezzen legelőbb tudomást ez öröndetes esemény-
ről; ez azonban lehetetlen volt, mert a Berlinből e
tárgyban jövő sürgöny csak 7 órakor érkezett meg
Versaillesba.

Mindenki tudja, hogy a kormány nem remélt
gyorsasággal törlesztő az ország pénzbeli kötelezett-
ségeit, melyekre előrelátásból csak későbbi időpon-
tokra kötelezte volt magát. A Németországnak fizet-
ni kellett 3 milliárdból az egyik a mult őszszel fizet-
tetett le, a második, mely nagyrészt már szintén le
van fizetve május 1, és 5-ike között teljesen le
lesz törlesztve. A harmadik és utolsó milliárd (az
egész hadikárpótás 5-ik milliárdja) négy egyenlő
részletben fog a német államkincstárnak lefizettetni;
u. m. folyó év jun. 5-én, aug. 5-én és szeptember
5-én.

Viszont a német császár és porosz király ő fel-
sége kötelezte magát, hogy jul. 1-én a Voges, Arden,
nes, Meuse és Meurthe-et-Moselle megyéket, vala-
mint Belfort várát és környékét fel fogja szabadítani.
A felszabadítás nem vehet többet igénybe négy hét-
nél. A még hátralevő két részlet zálogául Verdun

*) Szívesen kérem a „Polgárt,“ s „Nemerét“ ezen czikk
átvételére.

vára és környéke szeptember 5-ig megszállva fog ma-
radni és e naptól számítva 14 nap alatt ez is felsza-
badittatni.

Ezek az új szerződések hosszasán tárgyalt és
megvitatott feltételei, melyek, dacára a fájdalmas
emlékeknek, nem kétkelődünk benne, minden hazafit
meg fognak örövendeztetni.“

A többi párisi lapok is hozzák e közleményt
örömdteljes commentárok kíséretében. A „Journal des
Debats“ azt mondja, hogy Franciaország szerencsét
kívánhat magának a szerződés megkötése miatt s
hogy a köztársasági Franciaország az, mely az or-
szág gyors felszabadításának nagy művét lehetővé
tette. A köztársaság az események és a nagy szol-
gálatok által, melyeket az országnak tett, legitim
államformává iett. A „Siccle“ megjegyzi, hogy jövő
szeptember 22-én, az első köztársaság évfordulóján
már az utolsó német katona is elhagyandotta Fran-
ciaország határát. „A monarchista fondorlatok meg
fognak végre szünni, mert a mostani kamara man-
datama szeptemberben már véget fog érni.“

Miután a német birodalmi kormány nem akarta
eddig megragadni a kezét a német birodalmi sajtó törvény iránt a nemzeti szabadelvű, ha-
ladási és ultramontan pártok különböző törvényjavas-
latokat dolgoztak ki e tekintetben.

1 Szemlékben érintve volt már, hogy a spanyol
kormány rendeleti úton megszüntette a katonai ren-
deket. E rendelet, mely Castellar tollából eredt,
most egész terjedelmében előttünk fekszik s közülük
is a mint következik:

„Miután a köztársaság, társadalmnunk végleges
formájaként proclamáltatott, mely törvényeiben és
szokásaiban lényegesen demokratikus, megszünteten-
dők mindazon intézmények, melyek korunk szel-
lemének meg nem felelnek s összeegyeztethetetlenek
az új politika alapelveivel. Miután a köztársaság
nem esetleg, hanem az új nemzedéknek tudományos
és irodalmi nevelése által előkészítve jött meg, elő-
idézve a társadalmi tények kérelmetlen logikája ál-
tal, s nagy organismusa magában foglalja a modern
polgárosultság egész szellemét, megszüntetendők a
régii történelmi intézmények.

Azon intézmények között, melyek fennállanak,
főleg kiűnnnek dicső multjuk, de kevés befolyásuk
által a jelenben — a katonai rendek. Hasztalan és e
felett igazságtalan volna a spanyol nemzetből, a spa-
nyol kormánytól, ha félreismerné a történelem esen-
des szavát, mely azon dicső vezérek szolgálatait han-
goztatja, kik vallás i ézelemről indíttatva és áthatva
örökös harcznak szentelék magokat s százados küz-
delmekben, melyeket a legenda eszményített, harczo-
tak isentért, törvényt és hazájokért.

Ha oly elfajult és hálátlan volna valaki, hogy
megfeledezzék e tényekről, ellene mondanának a
néphagyományok, melyekben a San-Jago-rend vité-
zei élnek, melynek keresztje minden epikai csatánk-
ban tündöklött, — ellene szólanának Calatrava vá-
rainak romjai, melyeket a mártírok vére vörösre
festett, kik magasztos csatáinkban Andalusia határai-
ért küzdöttek az ázsiaiak és afrikaiak szakadatlan
betörései ellen; — ellene szólnának azok armányai,
kik oly sokat küzdöttek a Duero és Tajo partjain,
vagy azok armányai, kik mint e régi templomosok
utódai, az újabb kor közeledéig megőrizték a kö-
zépkor harczais, kalandos és hősi szellemét.

De ha ily hős tetteket képesek is felmutatni
nemzeti történelemben a katonai rendek, mindazáltal
a jelen intézményekben nincs már többé jogosultsá-
gok. Egykoron a harc ama századaiban helyén volt
ez intézmények, de most már a munka e százada-
val összeegyeztethetetlenek. Az ember nem bírta még
akkor az egyenlőség érzetét, sem a jog fogalmát,
mint ma. Az állam, dacára, hogy oly nagy erők
felett rendelkezett, nem volt oly erős, mint a mo-
dern államok egyszerű szervezetekben. Egy többé
kevésbé önkényes egylet állammá nőtte ki magát
az államban.

A katonai rendek nagymesterei a királyok vol-
tak. A souverain tekintély, a polgári és büntető bi-
ráskodás és a legfőbb hatalom minden jogköre ama
rendeknek részint vallási, részint katonai, részint
polgári, egészben véve lényeges politikai tekintélyé-
ből származott.

Mióta a modern államok alakultak s a hata-
lom egysége mutatkozik, a katonai rendek lassankint
tűnedezni kezdek a lejött már az ideje, hogy egé-
szén eltűnjenek. A republikánus intézmények lénye-
ge enyhíteni fogja némileg azok fájdalmát, kik val-
lási tiszteletet őriztek meg a mult iránt s nem szí-
vesen látják a régi intézmények megszüntetését.

Ne várják, mint eddig, az állam hivatalos elis-
merését. Ma hivatalosan megszünnének hazánkban a
katonai rendek.

Miután a történelmi intézmények megszünteté-
se jogi kérdéseket vet föl, oly kérdéseket, melyek
tulajdonra vonatkoznak s melyeket figyelemmel meg-
vizsgálni és éretten megfontolni kell, az illető mi-
niszterek gondoskodni fognak e rendelet végrehajta-
sáról. Így fogunk mi egyik politikai állapottól a
másikba, egyik kormány formáról a másikba áttérni,
nyugalommal melyre szükség van oly népeknek,
melyek urai önsorsuknak és el vannak határozva egy
demokrátiát alapítani, a nélkül, hogy a történelmi
hagyományok nagysága és a valódi érdekek legitimi-
tása iránti tiszteletről megfeledekezzenek.

Ez indokolt vezették a kormányt a következő
rendelet kibocsátására: 1. A Santiago, Alcantara

Calatrava, Montesa és San-Juan című katonai rendek sevillei, granadai, rondai, valenciai és saragossai nagymesterségeikkel együtt felosztattak és megszüntették. 2. Az igazság, had, pénz és közmunkügyi ministerek megteendőik a szükséges intézkedéseket a rendelet végrehajtására és azon jogok megőrzésére, melyek a katonai rendek felosztása következtében a nemzetet és államot megilletik. Madrid mart. 9. 1873.

A köztársasági kormány elnöke: Estanislao Figueras. Államminiszter: Emilio Castellar.

2-ik jegyzéke

a kolozsvári nyomdász munkaképteinek segélyező-egylet alaptőke gyarapítására tett adományoknak.

Kibédi Biasini Domokos 20 frt, legidősb. gr. Bethlen János 10 frt, Sándor János 5 frt, Sándor József 5 frt, Demjén László 5 frt, Dráguss Elek 1 frt, Demjén Imre 1 frt, Szabó Endre 2 frt, Két urnó a) 2 frt 4 frt, Vasadi Gyula 1 frt, dr. Szombathelyi Gusztáv 2 frt, Kriza János unit. püspök 2 frt, tiszteletes Timár Lajos ref. lelkész Mórától 2 frt, Taufer János 2 frt, Bányai Vitalis 5 frt, Tolas Károly 1 frt, Gáman Zsigmond 5 frt, Hollampf 1 frt, Gyarmathy Miklós 2 frt, Sári László 2 frt, Fiedler Tamás egy évig minden hóra 40 kr, 4 frt 80 kr, dr. Csiky Viktor 5 frt, Stein János-féle nyomdában a gépnek működő léányok 7 frt, dr. Kolozsvári Sándor 5 frt, Benel János 2 frt, Szilly Alajos 5 frt, Cserny A. 2 frt, dr. Maizner János 2 frt, dr. Hinc György 2 frt, dr. Jeney Viktor 3 frt, Csáthy Géza 5 frt, Himmelstein Mór 2 frt, Ince Mihály 1 frt, br. Bánffy Dezső 3 forint, Bornemissza János 5 forint, br. Bornemissza Leopold 5 forint, Késér Mózsef 6 forint, Zsigmond Ákos 3 forint, főtiszt. Tóth Pál tanár 1 forint, főtiszt. Schmidt Ágoston 1 frt, főtiszt. Harmat Gergely 1 frt, Vogel Károly 2 frt, Keresztessy Pál ur 5 frt, Szász Károly 4, frt 50 kr, Debreczeni József 2 forint.

Andrásofszky Ede ur ivén. Andrásofszky Ede 1 frt, Czákó József 1 frt, Issekutz János 1 frt, Ajtay Ferencz 1 frt, Kovács Gábor 50 kr, Ecsedi István 50 kr, Burger Mór 3 frt, Fodor Gábor 1 frt, Csermák János 1 frt, Brunner Olivér 30 kr, Horváth Ede 1 frt, Haray Sándor 1 frt, Vadas Pál 1 frt, Szolnay Ferencz 1 frt.

Összesen 176 frt 60 kr.

Az első adakozás volt 195 frt 50 kr.

Főösszesen 372 frt 10 kr.

Fogadják a nemes szívi adakozók s gyűjtők a jótékony cél érdekében tanúsított nagylelkű adományaikért a legszívesebb köszönetünket.

Burekhárd Ágoston,

id. elnök.

Vogel Károly,

id. pénztárnok.

Maknics Albert,

id. ellenőr,

NAPI HIREK.

Kolozsvár, mart. 22. 1873.

— Tisztelettel kérjük t. olvasóinkat előfizetéseik megújítására, nehogy a lap küldésében fenakadás történjen. A „Kelet“ programját maga a lap szolgáltatja, előfizetési feltételeink pedig a lap homlokán olvashatók. Az előfizetési pénzek beküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használatát.

— Károly Lajos főherceg Mária braganzai hercegnővel váltott jegyet.

— Prága város képviselő testülete Gizella főhergnő házassága alkalmából 200,000 frtot szavazott meg egy árvaévi alapítására.

— Hubai Gusztáv, mint elsőrendű apaszínész és rendező a „Színpad“ szerint, a kolozsvári nemzeti színházhoz szerződött. Társlátatást — nevezett lap szerint — többen lettek színházunk tagjai és pedig: Czákóné (operette énekesnő) Abonyi Lajos (szerelmes) Czákó Endre (sugó) Falér Henrik (kar-nagy) Fodor István (sugó) Láncai Pál (operette tenor); színházunk jövőjének előképét az itt elősorolt kevésbé ismert nevek — nem valami öröndetes színben tüntetik föl — nem akarván azonban előre ítéletet mondani, részünkről nem marad más hátra: mint várni és remélni.

— Szintársulatunk a színművészet vándorhajlékát M.-Vásárhelyt május elején foglalja el. Így az új színház erőkkel aligha lesz alkalmunk ez időnyben megismerkedni.

— Gerecsné és Fektér művész vendégeink harmadik fellépését tegnap a „Büvös vadász“ opera adatott. A darab dallamai összeállítására nézve nem tartozik a kitűnőbbek közé s ha holmi állva repülő bagoly, denevérek meg szikrázó sárkányok szerfelett primitív mutatványai nem csalogatják a közönséget, szokása szerint Bergherné keresi fel a színi művészetnél általa többre becsült mechanikai látványokat. Az előadás különben a gyengébbek közé tartozott; Fektér kissé berekedt s miután némileg fojtott hangja felmondta a szolgálatot, feszes és kifejezőtlen játékaival nem feleltetett meg a darab

tőalakjának; Gerecsné asszony másodrendű szerepet vitt s így nem annyira kellemes hangzása éneke, mint inkább színpadi otthonossága s ügyessége által tűnt ki. Szilágyiné igen szépen énekelt, de ez keveset javított az előadáson, melyben Dezső, Kendi, Török s b. operistáként szerepeltek.

— Vettük „A gyermekkert“ című könyvecskét, mely népszerű ismeretést tartalmaz a gyermekkeretek céljáról s berendezéséről; a kolozsvári gyermekfelügyelőnőket képző intézet s a gyermekkeretek létesítése végett alakult egylet megbízásából írta: Szabó Endre, az egylettitkára. Ára 20 kr. Az érdekes kis iratot lapunk közlelőből bővebben fogja ismertetni, most csak annyit jegyzünk meg, hogy ez első ilyen műve a magyar irodalomban s di-
csőretére válik mind a kiadó egylet, mind Szabó Endre urnak. Ajánljuk a nevelésügy pártfogói figyelmébe

— Haynald Lajos kalocsai érsek ur ő excja élénken lelke elé állítván mindazon jótéteményeket, melyekkel a legjobb anya és boldogult atyja szülői szeretete és gondossága által a mindenható boldogította, mély hálójának kifejezést adni és mélyen tisztelt kedves anyja 80-ik nevenapjának emlékeztet megörökíteni akarván Szécsényben szülővárosában egy irtalmas szűzek gondozására bízandó kórházat alapítani, s e végre 30 ezer forintnyi örökös alapítványt tenni elhatározta. Ugyancsak Haynald Lajos érsek ur a kalocsai megyei néptanítók nyugdíj alapjának szaporítására 30 ezer frtnyi összeget adományozott.

— József napja alkalmából a képviselők nagy része sietett Szilágy József miniszterelnököt és Zichy József kereskedelmi miniszterhez, hogy névnapjukra gratulációját kifejezze. A két miniszter szívélyesen fogadta a megemlékezést és köszönetekkel viszonzta s jó kívánságokat. A két József miniszter a házában is egymás mellé ült, hogy az üdvözlőket együtt fogadhassa, kiknek száma még az az ülés alatt is nagyban emelkedett.

— Az orosz császárné e hó 16-án lépte át az osztrák határt; e hó 17-én érkezett Salzburgba, a hofban Innsbruckon át Olaszországba, illetőleg Nápolyba utazik. A császárnéval utaznak: Olga württembergi királyné, Mária nagyhercegnő és Vladimir nagyherceg. A külön udvari vonat, melyen az orosz császári család utazik, a legnagyobb, mit e nemből képzelni lehet. E vonaton szalonok és alvó és toaletta-szobák, fürdőszobák jéppinczék st. találhatók. Egy kocsiiban teljes gépész- s lakatosműhely van, hogy minden előforduló bajon azonnal segíthessen. Az orosz császárné Salzburgban az „Európa“ vendéglőben volt szállva, hol számára 35 szobát rendelt meg; a württembergi királyné a „Nebösch“ vendéglőben lakott. A császári család két napot töltött Salzburgban.

— A szebeni kir. törvényszék szerdahelyi adópénztárnok Wellmann Samuelt a reá bízott mintegy 9 ezer frtnyi összegnek elcsikkasztásában bűnösnek találta s ezért 5 évi nehéz börtönrre ítélte.

— A Királyföld tanfelügyelőjévé — mint halljuk — Bielz derék tudósunk, a statistikai osztály tagja fog kinevezettni. Ugy vagyunk értesülve továbbá, hogy a hunyadmegyei tanfelügyelőség Réthi Lajossal fogja betölteni, kinek helyére Felső Fehér és Fogarassa Szeremley, a jelenlegi hunyadmegyei tanfelügyelő tétetnek át.

— A magyar leszámítoló bank iránt kötött szerződés mint már tegnapi táviratunk jelzé, akadályokra talált. A bécsi Bankverein a bécsi piac és az osztrák pénzügyminiszter pressiója folytán visszalépett a szerződéstől, melyet aláírt s így veszté a kikötött bánatpénzt. A dolog azonban evel meg nem bűnt még s a „P. Lloyd“ így írez ügyről: „A pénzügyrenek a bécsi Bankverein ma bejelentette, hogy ez a magyar leszámítoló bank alapításától viszály, noha e tekintetben feltétlenül kötelező aláírása által van kötve. Kerkapoly ur azt fogja válaszolni, hogy a Bankvereinnek szabadságában áll saját írásban adott szavának értékét meghatározni, de hogy ő kizárólag a kezei közt levő okmányhoz tartja magát s a Bankvereint ezenül is obligoban állónak tekinti.“ „Szombaton vagy hétfőn a pénzügyminiszter a törvényjavaslatot változtatlan előbe fogja terjeszteni a házának s ba — mint ma igen valószínű — az ellenzék is megszavazza, ezt a bécsi körök magatartásának köszönhetni. Hogy a törvény nem marad papíron, az magától értetődik s a bécsi pénzügyi körök tudhatják, hogy máris erők is állnak rendelkezésre, melyek ajánlatait Kerkapoly épen a bécsi körök kedvéért nem vette tekintetbe.“ „A pénzügyminiszter célja, egy nevezetes külföldi tőkét hozni be a magyar leszámítolási üzletnek, mindenesetre valószínű fog; más célja nem volt. A mi a bankkérdest illeti, álláspontja egy és ugyanaz mint volt. A nemzeti bank késznek fogja őt találni a méltányos kiegyezésre, az előtte ismeretes feltételek alapján, de ha azokat el nem fogadja, akkor erőlyes föllépésre van elhatározva

— Litre nagy műve, melyen 30 éven át dolgozott, mint jelentettük is, teljesen megjelent. Címe: Dictionaire de la Langue Francaise (Hachette 4 köt.) E művet eddig csak az „Athenaeum“ s más lapok ismertetése után méltányolhatjuk ugyan de már előlegesen is elmondhatjuk róla, hogy a francia irodalomnak egyik díszét képezi, Litre az irodalmi és népies nyelvet élesen megkülönbözteti s a nyelv fejlődésére, a kiejtés és helyesírásra nagy figyelemmel van. Egészben véve műve történelmi jel-

legű, az etymologia kiegészítő részként szolgál. Pontossága annyira megy, hogy csaknem minden szónak megközelítő korát is feljegyzí. Érdekes lesz még megjegyeznünk, hogy e mű — Johnson régi s sok tekintetben elavult művét leszámítva — az egyetemesi complet s irodalmi színvonalon álló mű.

— Rosiu Tódor magyarláposi g. kath. tanító 28 éves korában mart. 4-én meghalt.

— Szerencsétlen esés áldozata lett tegnap előtt éjjel, Semsey Pál kir. táblabíró. Délben állítólag József főhercegnél volt ebéd, innen vidám kedélyvel ment haza s ült vacsorához közeli rokokóval, Hodossy Imre országgyűlési képviselővel. A vacsorát elköltve, 10 óra tájban, égő gyergyával ment ki a folyósóra, de alig lépett ki lakásából midőn hirtelen erős zuhanás hallatszott. A szobaleány semmi fontosságot sem tulajdonított e zuhanásnak, a házmaster azonban rögtön az udvarra sietett és Semseyt arezul a föld felé fordulva s már halva találta. Dr. Apatitzky ker. fő- orvos, minden élesztési kísérletet megtett, de siker nélkül. A vizsgálat nem tudta kideríteni: leugrott-e, vagy véletlenül esett le, de inkább hihető, hogy a szerencsétlen eset nem öngyilkosság, hanem a véletlen következménye. A folyosó rostélyzatának magassága ugyanis 34 hüvelyk s így rajta egy közép magasságú egyén vigyázatlanság esetén könnyen lefordulhat. De a körülmények sem olyanok, hogy öngyilkosságra lehetne gondolni. Semsey rendezett vagyoni viszonyok között a legpéldásabb életet élte s vacsoráját fiatal neje társaságában a legkedélyesebben költötte el. A borzasztó esemény oly hatás gyakorolt a szerencsétlen nőre, hogy eszméletét veszíté, magához térte után pedig téboly rohamok lepték meg. A holttestet boncolás végett a Rókus kórházba szállították.

— A balek-fogás egy újabb nem vitetett véghez Vermont egyik vendéglőjében. Egy csinosan öltözött ismeretlen fiatal ember több óta lakott a szállodában, s midőn egyik szép napon egy csinos fiatal hölgy belépett, a jelen voltak csodálkozását azonnal magára vonta. Az ismeretlen különösen kitűntette abban magát, mi miatt a többi fiatalemberek őt bosszantani kezdek. Szóbeli szó következett és a fiatal ember kerekben kijelentette, hogy ő kész volna azonnal nőül venni őt. Midőn társai e fölött kéldkedtek, — jelentékeny összegben fogadást ajánlott. Mit azok elfogadván, a nőnek házassági ajánlatot tett s az meghallgatva őt, egy pap által összeadat-tak. A fiatal férj fogadási díjt zsebre rakta és eltűnt ifjú nejével, ki egész egyszerűen már annakelőtte is neje volt s őt már gyakran segítette ily fogadások megnyerésére.

— Helyreigazítás. Tegnapi lapunkban a királyföldi románok programjáról szóló cikk első hasábjában sajtóhibából „a királyföldből 1, 3 önálló kerület alakítása“ tétetett: „a 11 király. földből 5 önálló kerület alakítása“ helyett

TANÜGY.

Értesítés.

az erdélyi neptanítók vándorgyűlése ügyében.

Addig is, míg az erdélyi néptanítók ez évben megtartandó első vándorgyűlésének programja köz-
zététettnék, kedves köteletségének tartja alólított egy-
leti választmány a társalgyleteket s minden egyes
érdeklődőt előzetesen a következőkről értesíteni:

1-ör. A vándorgyűlések megtartása tárgyában kibocsátott fölhívások, résznit hivatalos, résznit ma-
gán uton beérkezett tudósításokból következtetve, az
erdélyi részekben működő néptanító-egyletek körében
szíves fogadtatásra találtak s már eddig hét egylet
hivatalos alakban is nyilatkozott a vándorgyűlésben
való részvétel tárgyában. Ennélfogva biztosan remény-
hetni, hogy az eszme iránti lelkesülés a vándorgyű-
lést nemcsak népszerű, de a kitűzött cél érdekében
eredményessé is teendi.

2-ör. Mivel a hozzánk beérkezett hivatalos nyi-
latkozatokban (egynek kivételével) az első vándor-
gyűlés megtartásáról Maros-Vásárhely jelöltetett ki,
mivel a marosközéki tanító-egylet előzőkeny készsége-
gel nyilatkozott a gyűlés rendezése körében tartozó
teendő végzésére s mivel végre m.-vásárhelyi buz-
gó pályatársaink is kijelenték, hogy a gyűlésre meg-
jelenők elszállásolása s egyéb az ottlétél kellemes-
sége s élvezetessége tervő intézkedések eszközzésére öröm-
mel vállalkoznak: annáltozva már most jelenthetjük,
hogy az erdélyi néptanítók első vándorgyűlése Maros-
Vásárhelyt fog megtartatni.

3. A gyűlés idejére nézve a marosközéki tani-
tőegylettel egyetértőleg azon megállapodásra jutot-
tunk, hogy legcélszerűbb leend a gyűlést augusztus
hó első hetében megtartani. A gyűlésnek korábban
megtartása ellen azon ok szól, hogy több tanintézet-
ben, például az állami tanítóképződekben, a nyári
szünető augusztus elején kezdődik s ennéltozva a ju-
liusban tartandó gyűlésben a július végeig elfoglalt
tanfériak nem vehetnének részt; augusztus derekán
vagy végén meg azért nem volna célszerű a gyű-
lést megtartani, mivel augusztus hó harmadik heté-
ben M.-Vásárhelyt az erdélyi ev. ref. egyházkerület
tartandja több napokra kiterjedő közgyűlését, s mi-
vel pályatársaink közül többen a bécsi világkiállítást
szándékoznak meglátogatni erre, ha a gyűlés augus-
tus végén tartatik elegendő idővel nem rendelke-
zendnek.

4. Mihelyt a gyűlés programja és határnapja
tekintetben az indítványozó kolozs-dobokamegyei és
a végrehajtó marosközéki tanítóegyletek közt végleges
megállapodás történend; a részletes tervezet s a je-
lentkezés, az odautazás, elszállásolás s egyéb tekin-
tetekben szükséges tudnivalók ugy ezen közlönyben,
valamint más lapokban is haladéktalanul közzététet-

nek. Addig is fölkérjük azon társalgyleteket, melyek
még ezen ügyben nem nyilatkoztak, de a gyűlésben
résztvevni óhajtanak: szíveskedjenek, előleges tájé-
koztathatás végett, részvételi szándékukat tudomásunk-
ra hozni.

Kelt a „Kolozs-dobokamegyei néptanítók egy-
egylete“ közp. választmányának [Kolozsvárt, 1873.
márczius 5-én tartott üléséből,

Szabó Endre,
egyleti titkár.

Paal Ferencz,
egyleti elnök.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás

a folyó évi ápril hó 10-én megnyitandó

dohány-kiállítás tárgyában.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir.
miniszterium rendelete folytán folyó évi április
10-ik és következő napjain az országos m. gazda-
sági egyesület Köztelken országos dohánykiállítás
fog tartatni,

Ezen kiállítással kapcsolatban kiállításra el-
fogadtatnak mindazon hazai gyártmányu iparczik-
kek is, melyek a dohánytermelés-, kezelés-, gyártás
és felhasználásnál alkalmazásba jönnek.

Igen kedvező alkalom ez arra nézve, hogy az
idevágó iparczikkek készítői gyártmányaikat megis-
mertessék s egyfelől elismertetést, másfelől vevőket
nyerhessenek.

De e tekintetben nem szükséges különös mūdara-
bokat kiállítani, hanem inkább oly rendes gyártmá-
nyokat, miknek készítésével az illető folyton fog-
lalkozik.

Miután az érintett iparczikkek összegyűjtésé-
vel a fentisztelt miniszterium részéről az előírt
iparegyesület van megbízva, felhivni bátorokodunk
általában az érdekelt iparosokat, miszerint készitmé-
nyeikkel a kiállításba részt vegyenek.

A kik részt akarnak venni, szíveskedjenek eb-
beli szándékukat leg később f. hó 25-ik napjáig
az orsz. magyar iparegyesületnél (Pest, országut 7.-
sz.) szóval vagy írásban tudatni, hogy őket a to-
vábbi teendőkre nézve értesíteni lehessen.

Budapest, 1873. mart. 1-én.

Az országos magyar iparegyesület nevében:

Dr. Szabóky Adolf,

az igazgatóság részéről kiküldött tag.

Mudrony Soma,

vezértitkár.

Kimutatás.

Az iparos kölesön pöntár február havi üzlet

forgalmáról.

Bevétel.

Január hóról áthozatal 160 frt. 74. kr. 71
tagtól igtatás és könyvdij 35 frt. 50 kr. Betéte-
lekben 35256 frt, 25 kr. Kölesön visszafizetések-
ben 49616 frt. 6 %/lék kamatba 1226 frt. 35 kr.
1 %/lék fel és váltódíjban 213 frt. 40 kr. Kamat hát-
ralékban 27 frt. 39 kr. Nyomatványért 50 kr. Bé-
lyeg díjban 63 frt. 80 kr.

Összesen 88044 frt. 93 kr.

Kiadás.

A tagoknak visszafizetett 19860 frt. 18 kr.
238 izben kölesön 61625 frt. Bélyegzett úrlapokra
63 frt, 80 kr. Irodai szükségletre 35 frt, 2 kr. Iro-
dai személyzet havi díjában 90 frt. Kölesön kamat-
ban 159 frt. 41 kr. Pénztár maradvány egyenleg 6211
frt. 52 kr.

Összesen 88044 frt. 93 kr.

A február havi forgalom télesen 169878 forint
34 krajczárt.

Kolozsvárt, február 28-án 1873.

Krémer Ferencz,

elnök.

Mamicza János,

pénztárnok.

Tömösvári Miklós,

könyvvezető.

Távíratí tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Márt. 7-án 5% Metalliques 100 frt. 71.—.
Kamat —.—. Nemzeti kölesön 100 frt. 73.40.
1860. Kölesön 104.25. Bankrésztvény 980. Hitelin-
tézeti részvény 337.25. London 10 ft. st. 109.10.
Ezüst 107.70. Cs. kir. arany —.—. Napoleondor 871.½
Urbéri kötvények: Magyarországi 81.50. Te-
mest 80.—. Erdélyi 79.50. Horváthországi 83.25.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyiltér.)*

Kiadó szállás.

Malom-utczában a sétatér közelében 26-
ik régi 7-dik új számú háznál kiadó a felső
emelet, továbbá az alsó szállás az utcára nyi-
ló boltal. (Értekezhetni Stein J. könyvkereske-
désében.

Ama Bösendorfer-féle zongora,
melyen Menter Zsófia k. a. f. hó 16-án
hangversenyén játszott s mely egyedül
ez alkalomra küldetett le a legjobb bir-
névnek örvendő zongoragyáros által Bécs-
ből, az eredeti gyári áron 680 forintért
eladó.

Stein János

könyv- s zenemű-kereskedése.

*) E rovat alatti közlötöket csupán a sajtóhatóság írá-
sában an vállalt felelősséget s szerk.

Hivatalos.

(145) (1—3)
Árlejtsési hirdetmény.

Belső-Szolnokmegye „RUDOLF”
ezimű nyilvános közkórháza igazgató-
sága részéről ezennel tudomásra juttat-
tik, hogy ezen kórház betegeinek folyó
év április hó utolsó napjáig bezárólag
terjedő élelmezése folyó év április 8-
án délelőtt 10 órakor a kórház
irodájában tartandó nyilvános árlejtsési
utján a legolcsóbbért vállalkozónak ha-
szonbérbe fog adatni.

Vállalkozni kívánóknak az árlejtsé-
s megkezdése előtt 60 frt o. é. bá-
natpénzt kell letenni, mely a vállalko-
zóul maradóra nézve benn fog marad-
ni, a többieknek pedig az árlejtsé be-
végzése után azonnal vissza fog adatni.

Az árlejtsé részletes feltételei a
kórház irodájában mindenkor megtekin-
thetők.

Az árlejtsé megkezdése előtt írás-
beli szabályszerű ajánlatok is elfogad-
tatnak.

Dézs, 1873 mártius 20-án.
Körösfői József,
gondnok.

Sz. 388. 1873. (143) (2—3)

Pályázat.

Nemes Kolozsmegye m. örménye-
si járásában a következő öt kör-
jegyzői állomásokra egyenként évi 400
frt. o. é. fizetés, 60 frt. szállásbér,
20 frt. irodai, 20 frt. utazási átalány
és egy levélföldi tartás mellett, ezen-
nel pályázat nyitattik:

1. M.-Örményesi körjegyzőség, M.-
Szilvás és Nagy-Ölves községekkel,
Székely M.-Örményes.
2. Uzd-szent-péteri körjegyzőség,
Tuson, M.-Domb és M.-Sz.-György
községekkel, Székely U.-Szt.-Péter.
3. Nagy-Czégi körjegyzőség, Kis-Czeg,
Budatelke és Kecséd községekkel, szék-
hely Nagy-Czeg.
4. Septéri körjegyzőség, Viszolya és
M. Lak községekkel, székely Septér.
5. Királyfalvi körjegyzőség, M.-Sz.-
Márton, Kis-Nyulás és Nagy-Erse
községekkel, Székely Királyfalva.

Pályázók felhívattak az 1871-évi
XVIII t. cz. 74 és 83. §-ai értelmé-
ben felszerelt folyamodványokat f. évi
április hav 17-ig alóli szolgabíró-
hoz beadni.

A M. Örményesi járás szolgabíró-
ságtól.
M. Örményes, 1873 mártius 17-én

Stupnean,
sz. bíró.

Sz. 50. 1873 (139) (3—3)

Pályázati hirdetmény.

Marosszéki selyei járásban az 1871-
ik évi XVIII. törvénycikk értelmében
megalakított községi csoportban külön-
külön egy-egy körjegyzői állomás bé-
töltésére ezennel pályázat nyitattik és
pedig:

Az 1-ső csoport áll: Ny. András-
falva, Ny.-Szereda, Ny.-Szent-Anna, De-
meterfalva, Süketfalva, Kis-Adorján, N.-
Adorján, községekből, központja Ny.-
Szereda.

A 2-ik csoport áll: Selye, Magya-
rós, Torboszló, Bere, B.-Keresztur köz-
ségekkel, központja Magyarós.

A 3-ik csoport áll: Sepród, Ny.-
Szt.-Imre, Abód, Geges, Havad, Szent-
Simon és Rigmány községekből, köz-
pontja Geges.

A körjegyző évi fizetése mind há-
rom csoportban külön-külön 400 irva
négy száz forint o. é. és szabad lakás.

A pályázni kívánók a községi tör-
vény értelmében felszerelt folyamodvá-
nyokat folyó 1873-ik év április
6-ig alóli díj dűllőbiztoshoz beadhatják.

A körjegyző választását az 1-ső
csoportot illetőleg folyó év április 7-én
delelőtti 9 órakor kezdődőleg és aznap
delelőtti 1 órakor végződőleg;

A 2-ik csoportot illetőleg ugyan
jelen év április hó 8-át delelőtti 9 óra-
kor kezdődőleg, delelőtti 1 órakor végző-
dőleg;

A 3-ik csoportot illetőleg ugyan
ezen év április 9-és delelőtti 9 órakor
kezdődőleg és delelőtti 1 órakor végző-
dőleg a csoportok központján tűztem ki.
Magyarós, 1873 márt. 16.
Tökés László,
dűllőbiztos.

458 16—*

MAYER G. A. W.
Párisban kűntetett
fehér mell-szőrpét

legjobb köhögés szűntető szerül orvosilag ajánl-
va, mell- és tüdőbajokban is igen jótékony,
a t. közönség használatára eladásra készen
tartja. Valódi minőségben kapható Kolozsvárt
Binder Károly Szentháromsághoz címzett
gyógyszertárában belmonostortutza a Redoute
során.

(117) (5—*)
**Gazdasági és kerti
veteménymagvak**

Luczerna francia.

Lóhere Steier.

Burgundi répa.

Tarló répa.

Bükköny.

Fűmag, francia és angol.

Ákaszfamag sat.

Mindenemű kerti ve-

teménymagvak, s mint

egy 300 féle legújabb virág-

magvak, legjobb minőségben

és jutányos áron.

Szentjánosi és Veisz

Kolozsvárt.

Ugyanitten talátnak valódi

Dittmárféle kerti eszkö-

zók és Tár-féle Zsebkések.

(147)

(1—1)

A sétateri kiosk és körforgó.

s a sétater területén termő fű folyó év március 27-én dél-
után 3 órakor a városház termében 1873 Szt.-György napjá-
tól 1874 Szent-György napjáig árverezés utján haszonbérbe
adatik. A kikiállítási ár a kiokszra 155 frt, a körforgóra 200
frt, s a fűre 150 frt. Vállalkozók a kikiállítási ár 10%-nyi bánat-
pénzzel ellátva említett időben és helyen jelenjenek meg. Az
árverezési feltételek addig is a Kisegítő-pénztárnál megtekinthetők.
Kolozsvárt, mártius 11. 1873.

A sétateri-egylet igazgató választmánya.

(146)

(1—6)

Vizgyógyászati jelentés.

Mindazon szenvedők, kik a természetes, (viz) gyógyászatban netalán bizal-
mukat helyeztetik ezennel, értesítetnek, miszerint a „**kolozsvári vizgyógy-
intézet**” a kor igényeinek megfelelőleg ugyanabban felszerelve f. év április 1-
ső napján leszállított árszabály mellett újra megnyitattik.

Az illetők sziveskedjenek ebbeli szándékukat intézeti orvos t. **Velis
Simon** ural (májális utca 2. sz.) mielőbb tudatni.

Kolozsvárt, március 21-én 1873.

az Igazgatóság.

Vigas és segély.

Tüdő-gumóban szenvedőknek

HOFF JÁNOS udvari szállító központi raktára Bécs,

3. Kolovratring 3.

Ezelőtt Kärnthnering 11.

Adelsberg, november 28. Önnel csokoládé-pora felettéjónak bizonyult,

kérem abból megint számomra egy fontot küldeni.

Ogrincz Jakab, cs. kir. orsz. honvéd járásiörmeester.

Ludmírán, márc. 29. 1872. Legszivesebben kérem önt küldjön 10

kom harminc malátá-egység-sör kivonatot és 3 doboz malátá-mell-bonbont,

mint közönségesen postai utánvételt. Kérem e kis megrendelést gyorsan teljesí-

tezi, mert malátá készítményét, melyet megtamadt tudomre nézve kitűnő hatá-

súnak találtam, már megszoktam.

Sedlacek Ferencz.

Gyalu, március 9-én. Öröndetes hatása és enyhülése évek hosszú so-

rán át tart mellkőhőgésemmek, melyet ön nagyhirű malátá-csokoládéja egyedüli

használatának tulajdonítok, öreg embert öniránti legbensőbb köszönetem nyilván-

ítására ösztönöz. Nem fogom elmulasztani e jótékony üdvös szert e vidék más

szenvedőivel is közölni. Egyszermind kérem önt 10 font 1 sz. malátá-csokoládé

és 1 doboz csokoládé-por küldésére.

Petracek Venczel,
m. kir. dohány-nagyárus.

Valódi HOFF-féle Malátá-készítmények egyedüli árusa **Kolozs-
várti Karvázy Gyula, Fehérvárti Csiki Kristóf, Dézsen
Krémér Sámuel** uralnál. (30) (4—*)

(234)

(43—50)

Ismételten leszállított árak,

havonként 5—10 forintos részlet- vagy készpénz fizetés,

szilárd jótállás és ingyen tanítás mellett

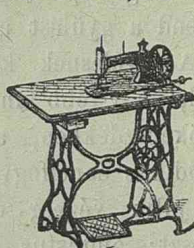
AJÁNLJA

Boér Sándorné nagy varrógép-raktára

Kolozsvárt, bel monostortutza 190 sz. a.

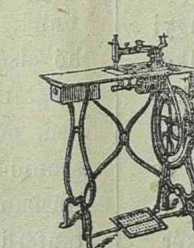
Wheeler & Wilson.

Singer.

Grover & Baker.

Howe Elias-féle.

valamint minden létező és kűtűnőnek elismert más szerkezetű

varró-gépeit.

Ezen raktárban ugy családai használatra, mint üzleti célra,
jelenen: szabó, festő, kárpitos, kalapos keztűts, cipész, nyerges, szij
gyártó, szóval minden varrást folytató üzemhez — a szükségletek tekintetbe
vételével — különösen készített varró-gépek nagy választékban találhatók.

Ezeket kívül többféle

kötő-gépek,

minden fajta kézi varró-gépek.

Most érkeztek új keztűi varró-gépek.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdász betűvel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(148)

(1—1)

BIASINI

gyorsutazási intézete

mivel a nappali vonat beszüntetett,

1873 marc. 27-kétől kezdve **Kolozsvárról Nagy-Enyedre és vissza** oly
formán küldi gyorskoc-jait, hogy **Kolozsvárról** mindennap reggel 8 órakor in-
dulva delelőtti 4 1/2 órakor **Nagy-Enyedre** érkeznek. **Nagy Enyedről Kolozs-
várra** esti 10 órakor indulva reggeli 8 órakor **Kolozsvárra** érkeznek. Ezen me-
neten kívül lehet **Kolozsvárról N.-Enyedre** delelőtti 4 órakor is indulni, ugy
szintén **Nagy-Enyedről** éjji 3 órakor **Kolozsvárra** indultatni, csak hogy ezen
meneteknél **Felvincztől N. Enyedig** és **Nagy-Enyedtől Felvinczig** vasut-
tal kell utazni.

Egy személyi ára 30 % szabad pogyászszal **Kolozsvárról N.-Enyedig**
vagy **vissza** az első és közbelső Coupéba 5 frt. hátulsó Coupéba 4 frt. 50 kr. tul-
suly 5 kr.

Tordáról Nagy-Enyedig vagy **vissza** első vagy közbelső Coupéba 3 frt.
hátulsó Coupéba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr.

Felvincztől N.-Enyedig vagy **vissza** 1 frt, tulsuly 1 kr. fontonként.

Felvételi iroda **Nagy-Enyeden Vászó Ferencz** szállodájában.

Legnagyobb nyeresemenyi valószínűség.

260 húzásra,

ezek közül

13 főnyeresemény	300,000 forintos,
2 főnyeresemény	280,000 forintos,
2 főnyeresemény	250,000 forintos,
7 főnyeresemény	220,000 forintos,
8 főnyeresemény	200,000 forintos,
5 főnyeresemény	150,000 forintos,
2 főnyeresemény	110,000 forintos,

és más számos 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 frtos stb. nyereseményre
játszható egy részletjeggyel.

játekársulatunk **A. csoportozata**

Által, 18 rrazvevő közt, 25 évnegyedes 7 frt részle fizetéssel.

Ezen kedvelt csoportozat magában foglalja

az **Ausztriában létező összes állam- és magánkölcsön-**

sorsjegyeket,

melyek árfolyam szerinti előadásból befolyó összeg a résztvevők közt teljes befizetés után
egyenlően felosztatik. A törvényes helyegilletékn ezen ólmányért egyszer-mindenkorra

1 frt 30 kr.

Mindjárt az első évnegyedes 7 frt részlet befizetésével játszani

a következő sorshúzásra:

Hitel-sorsjegyekre,

april 1-jén, a **Rudolf-sorsjegyekre** ugyanazon napon, az 1864-diki sors-

jegyekre april 15-én, a **Keglevich-sorsjegyekre** május 1-én stb. stb.

A legközelebbi húzásokra

ajánljuk játéktársulatunkat

20 darab hitelsorsjegyre, negyedéves részletekben 13 frtjával, vagy havi részlet-
ben 10 frtjával, helyeg 2 frt 55 kr. **Húzás april 1-jén, főnyertes**

200,000 frt.

20 darab töröksorsjegyekre, havi részletekben 5 frtjával, helyeg 99 kr. **Húzás**

april 1-jén, főnyertes 600,000 frank.

20 darab 100 frtos 1864-iki sorsjegyre, negyedéves részletekben 9 frtjával

vagy havi részletekben 6 frtjával, helyeg 8 frt. 55 kr.

20 darab 50 frtos 1864-ki sorsjegyre negyedéves részletekben 5 frt, havi

részletekben 4 frt, helyeg 99 kr. **Húzás april 15-én, főnyertes**

220,000 frt.

Részletleveleket

egyes sorsjegyekre és tetszés szerinti sorsjegy csoportolatokra, hol az első rész-
letbefizetésétől kezdve **egész egyedül minden nyereseményre** játszhatni, eladunk

negyedéves és havi részletekben a legolcsóbb feltételek s e legelőnyösebb összeállítás mell tt

Az osztrák hitelbank váltóirodája, előbb Fürst Ede,

Bécs, Stefansplatz Nr. 2.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

(124)

(7—8)

Moll Seidlitz-porai.

E porok rendkívül s a legkülönfélébb esetekben bebiz nyult hatásuk következtében, minden eddig ismert
házi gyógyszerek közt elvitatlanul első helyet foglalnak el; ez meg ezer kezünkben levő hányánylatokat a nagy császárság
minden részéből részletezett kiutastást nyújt, hogy e porok rögzött szorulásban, emésztéshány és zabában (Sodbrannen),
továbbá göröskében, vesébajokban, ímbajokban, szívdobogásban, izgult fejfájásban, vértelülásokban, csúszos tagfájdal-
makban, végre aszkórságra, hypochondriára való hajlamban, tartós hányásingerben sat. a legjobb sikerrel használtatik
s a legártalmasabb győgyeredményt mutatják fel.

Egy eredeti doboz ára használati utasítással együtt 1 frt o. é.

Francia Borszesz Sóval.

Legbiztosabb ómorvos a szenvedő emberiség segélyére minden belső és külső gyuladásoknál, a legtöbb beteg-
gek mindenféle sebzése, fej-, fül- és fogfájás, -égi bajok, nyiltebek, rák, brand, szemgyuladás, beműlések és mindenféle
sérülések sat. ellen.

Palackokban használati utasítással együtt 80 kr o. é.

Dorsch-gadóc- (csuka-) máj-olaj.

A legtisztább s leghatásosabb gyógyolaj Bergenből Norvégiában, s nem kell összetévesztetni a mesterségesen

tisztított máj-olajjal.

A valódi Dorsch-gadóc-máj-olaj legjobb sikerrel alkalmaztatik mell- és tüdőbajokban, görölyben és rachitásban.

Meggyőzteti a legelőnyösebb csuka- és kűszvénybajokat valamint rögzött borkitéseket.

1 palack ára használati utasítással együtt 1 frt o. é.

Valódi minőségben kapható csupán

Kolozsvárt: BINDER K.

(ezelőtt Kitter) győgytárban, bel-
monostortutza a Redoute során; továb-
bá **Wolff J., dr. Hirtz G.**

és **Engel J.** győgytárban va-
lamint **Karvázy József** ke-
reskedésében.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.

Dézsen: Krémér Sámuel.